

Kertomus Haminan vallien korjaustöistä vuonna 1962.

=====

Muinaistieteellisen toimikunnan toimesta jatkettiin vuonna 1962 Haminan vallien korjaustöitä Rakennushallituksen tätä varten Toimikunnan käyttöön asettaman 1'900 000 vanhanmar-kan suuruisen määrärahan turvin.

Haminan Kaupungin Rakennustoimisto suoritti työt - kuten aikaisempinakin kesinä. Sen taholta valvoivat töiden tek-nillistä suorittamista kaupungininsinööri K. Karjalainen ja työpäällikkö, insinööri P. Laine.

Allekirjoittanut Aarne Heimala toimi Muinaistieteellisen toimikunnan taholta töiden valvojana tekemillään virkamat-koilla. Tämän lisäksi suorittivat töiden ohjaus- ja tar-kastusmatkoja intendentti Antero Sinisalo, arkkitehti Heik-ki Havas ja rakennusmestari Erkki Tohka.

Varsinaisia tutkimustöitä suoritettiin vain eräiden vallien läpi johtavien holvikäytävien tiilistä muurattujen suuosien alkuperäisen rakenteen selvittämiseksi. Tätä varten piirtäjä Eero Jama suoritti mittauksia ja näiden perusteella laati arkkitehtiylioppilas Esko Vormala arkkitehti Havaksen ja al-lekirjoittaneen valvonnassa 1. Puolikuukaponnieeriin johta-van poternin suun sekä Turun bastionin länsipuolella olevan poternin suun ennastussuunnitelman, jonka mukaan em. tii-limuuraukset korjattiin.

Edellä mainittujen virkamatkojen yhteydessä annettiin pyyn-nöstä lisäksi ohjeet Kymen Jääkäripataljoonan alueella ole-vien venäläisten kasarmien sekä kahden muualla Haminassa ole-van vartiorakennuksen ulkomaalasta varten. Tällöin toi-mi asiantuntijana konservaattori Th. Lindquist.

Mainittakoon, ettei Haminan kaupungin vuoden 1962 menoarvioon ollut sisällytetty vallien korjausta varten määrärahaa. Kau-pungininsinöörin lausunnon mukaan tämä johtui lähinnä 'unoh-tamisesta' ja on tarkoitus muistaa seuraavassa menoarviossa.

Kymen Jääkäripataljoonan taholta voitiin v. 1962 osallistua vallien korjauksiin vain pienissä puitteissa: puhdistustöis-sä ja pienehköissä maansiirroissa.

Haminan Kaupungin Rakennustoimiston ansiosta voitiin korjaus-työkustannukset jälleen pitää kohtuullisina.

Pyynnöstä Haminan Kaupungin Rakennustoimisto laati vallien tulevien korjaustöiden kokonaiskustannusarvion vv. 1963-73.

Käydyissä neuvotteluissa todettiin, että Haminan linnoituk-seen liittyvä nimistö olisi vakiinnutettava oikeakieliseen asuunsa. Allekirjoittanut lupasi ottaa kysymyksen esille Historiallisen osaston Rakennusjaostossa, joka pyytäisi Osas-ton mielipidettä ja lausuntoa.

Vuoden 1962 korjauskohteet Haminassa:

- I Turun bastionista länteen olevan kurtiin säilyneen osan korjauksen jatkaminen:
- kiilakivimuurin kunnostusta ja tekoa
 - holvikäytävän rikkoutuneen tiilisen eteläsuun muuraus
 - kaivauksia, maansiirtoja, vallien kunnostusta

- II 1. Puolikuukaponnieerin ja siihen johtavan holvikäytävän korjausten jatkaminen:
- kiilakivimuurien korjausta ja tekoa
 - holvikäytävän rikkoutuneen pohjoispään tiilimuurausten korjaus; suun muuraus uudestaan kokonaan (alempi suuaukko murattu v. 1961)
 - kaivauksia, maansiirtoja, vallien pengerten korjauksia
 - itse kaponnieerin korjausten jatkaminen pienemmissä puitteissa
- III Nuolilinnakkeen korjauksen jatkaminen:
- tiilisten ampuma-aukkojen korjaus
 - kiilakivimuurien korjauksen jatkaminen
 - holvatuun kasematin betonimuurausten poistaminen
 - kasematin kunnostusta sisältä
 - kaivauksia, maansiirtoja, pengerryksiä
- IV Hämeenlinnan bastionin korjausten aloittaminen
- puiden poistaminen bastionin valleilta
 - alustavia maanpoistoja rikkoutuneen kärjen sivulla

Allekirjoittanut saattoi 8.-9.10.62 Haminaan tekemällään virkamatkalla suoritettussa tarkastuksessa todeta, että vallien korjaustyöt oli tehty hyvin ja annettuja ohjeita noudattaen. Kyseiseen ajankohtaan mennessä oli edellä esiteltyjen kohteiden I-III työt suurimmaksi osaksi tehty sekä siihen mennessä käytetty määrärahan käyttösuunnitelman mukaisesti suunnilleen 1.8 milj. vanhaamarkkaa. Tästä toimitetun tilityksen jälkeen todettiin, ettei Haminaan korjauksiin liittyviä muita menoja ilmennyt, joten Kaupungin Rakennustoimiston käyttöön voitiin osoittaa myös loppusumma, joten sen toimesta käytettiin korjauksiin em. 1.9 milj. vanhaamarkkaa. Viimeisenä työvaiheena aloitettiin kohdassa IV esitetty Hämeenlinnan bastionin pahoin rikkoutuneen kärjen ja länsisivun korjaus, mitä työvaihetta jouduttiin jatkamaan joulukuulle 1962.

Haminan vallien korjaustöiden kokonaiskustannusarvio vv. 1963-73.

Muinaistieteellisen toimikunnan toimeksiannosta Haminan Kaupungin Rakennustoimisto laati vuonna 1962 kokonaiskustannusarvion vv. 1963-73 suoritettavista vallien korjauksista. Arvio laadittiin vallitsevan kustannustason mukaisesti ja sillä edellytyksellä, että työt voidaan jatkuvasti suorittaa Kaupungin Rakennustoimiston toimesta, millä menettelyllä on mahdollista välttää ylimääräisiä kustannuksia käytettävien koneiden osalta sekä muita menoja, joita työn suoritukseen liittyisi, jos yksityinen rakennusliike sen suorittaisi laskutyönä. Täten laadittu arvio päättyy 231 000 nykymarkkaan (23.1 milj. vanhaamarkkaa), mitä summaa on työn laajuuteen nähden pidettävä alhaisena. Tähän summaan ei sisälly erikoislaatuisten Keskusbastionin yli viidenkymmenen suuren tiiliholvin korjaus, mikä työ allekirjoittaneen käsityksen mukaan voidaan ottaa harkittavaksi vasta em. muun ohjelman toteuduttua. Tätä ennen on tärkeää, että Keskusbastioni saadaan Puolustuslaitokselta Haminan kaupungin hallintaan ja että selvitetään sen mahdollinen käyttö vastaisuudessa sekä tämän perusteella arvioidaan korjauskustannusten jakautuminen valtion ja kaupungin osalle. Keskusbastionin osalta liitettiin kuitenkin mukaan summittainen kokonaisarvio, joka noussee 260 000 nykymarkkaan (26 milj. vanhaamarkkaan). Ks. Liitteenä olevat kustannusarvot.

Haminan vallien korjaustyösuunnitelma vuodeksi 1963.

Korjaustöitä on tarkoitus jatkaa seuraavissa kohteissa:

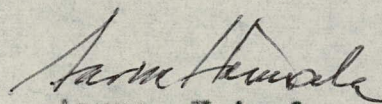
- I 1. Puolikuukaponnieerin korjausten jatkaminen:
- kiilakivimuurien tekoa (n. 30 m²)
 - maan siirtoja (n. 150 m³)
 - holvikäytävän rikkoutuneen eteläsuun muuraus tiilestä
 - vallien kunnostuksia, luiskien tekoa ym.
- II Nuolilinnakkeen korjausten jatkaminen:
- kiilakivimuurien tekoa (n. 100 m²)
 - 34 kpl tiilisen tuuletusaukon korjausmuuraus
 - maan poistoja ja siirtoja (n. 300 m³)
 - vallien kunnostusta, luiskien tekoa, turvetusta ym.
- III Hämeenlinnan bastionin korjausten jatkaminen:
- kiilakivimuurien tekoa ja kärjen korjausta (n. 600 m²)
 - maan ajoa valleille (n. 300 m³)
 - vallien päällyksen kunnostusta (n. 60 m²)
 - ampumatasanteen tekoa ja kunnostusta (n. 340 jm), ym.
- IV Turun bastionin läntisen maavallin korjaus ym.
- maan ajoa valleille ym.

Tehdyn kokonaiskustannusarvion puitteissa on edellä esitettyihin vuoden 1963 korjaustöihin laskettu tarvittavan yhteensä

24 000 nykymarkkaa

Kymen Jääkäripataljoonan tai yleensä Puolustusvoimien toimesta alueellaan mahdollisesti suoritettavia vallien kunnostustöitä ei ole otettu mukaan edellä esitettyyn.

Helsingissä, tammikuun 14 päivänä 1963

Aarne Heimala
fil. maist.